

Vastaus Faysal Abdin ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen matalan kynnyksen koulutus- ja työllisyyspalvelun neuvontapisteitä Vantaan kaupunginosiin

VD/7866/00.02.00.03/2024

PT/ST-V/KA/MT

Faysal Abdin sekä 22 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Työttömien määrä on kasvanut pääkaupungin seudulla koronan ja sotien aiheuttamien kriisien takia. Erityisesti Vantaalla työttömien ja pitkäaikaistyöttömien määrä on huolestuttavan korkea. Määrä näyttää lisääntyvän koko ajan. Lentokentän palvelualue ja rakennusala ovat olleet suuria työllistäjiä. Nyt molemmat kärsivät kustannustason voimakkaasta noususta ja työpaikkojen vähentymiseen lentokenttäalueella. Työttömiä on Vantaalla elokuun 2024 tiedoilla 16.256 henkilöä, heidän joukossaan on paljon vieraskielisiä ja pitkäaikaistyöttömiä, joiden uudelleen työllistymisessä on haasteita.

Hitaan talouden kehittymisen, Ukrainan kriisin pitkittymisen ja Lähi- Idän konfliktin takia ei ole realistista odottaa mitään käännettä parempaan. Samoin digitalisaatio ja etätöiden mahdollisuudet vähentävät työpaikkoja.

Nykyisen hallituksen leikkaukset tulevat vaikuttamaan työttömien toimeentuloon, vaikeuttaen monien työttömien arkiaktiivisuutta, puhumattakaan työnhakemista ja terveyttä edistävästä toimista. Jo nyt monelle työttömälle on taloudellisesti mahdotonta ostaa esimerkiksi kuukausilippua, jolla pääsisi liikkumaan, niin tukien pienentymisen takia se on entistä vaikeampaa.

TE-palvelut siirtyvät kuntiin 01.01.2025 ja sen yhteydessä tapahtuu rakenteellisia palvelumuutoksia. Työvoimapalveluista tulee osa kuntien peruspalveluja ja sen epäonnistuminen tuo lisää kustannuksia kunnalle. Onnistunut työllistäminen vaatii kaupungilta toimenpiteitä, joilla on pitkäkestoisia vaikutuksia. Työttömyyden vähentämiseksi tarvitaan paikallisia ja alueellisia toimia erityisesti kattavia koulutus- työllisyyspalveluja tulisi saada läheltä. Vantaalaisten koulutustason ja työllisyyden edistämiseksi tarvitaan konkreettisia, nopeita ja tehokkaita tukimuotoja, joilla saadaan koulutuksessa ja töissä olevien määrää kasvatettua.”

Työttömien nopean työllistymisen tai sopivan koulutuspaikan löytymiseksi me allekirjoittaneet ehdotamme, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia perustaa matalankynnyksen koulutus- ja työllisyyspalveluiden neuvontapisteitä Vantaan suuralueisiin, lähelle ihmisiä

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 30

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa

Työllisyyden hoito siirtyi 1.1.2025 kokonaisuudessaan valtiolta kunnille. Muutoksen yhteydessä palvelualueen rakenne uudistettiin kokonaan. Tavoitteena on edistää työttömien nopeaa työllistymistä ja lisätä palveluiden saatavuutta ja monipuolisuutta.

Uudistus antoi kaupungille uusia mahdollisuuksia omaan aktiiviseen työllisyys- ja työvoimapolitiikkaan. Vantaa voi olla suunnannäyttävä aktiivisessa työllistämisessä, varsinkin nuorten kohdalla. Valtuutettujen aloitteesta nostama huoli työttömyyden kasvusta ja työ- ja koulutuspaikan haun haasteista ovat aiheellisia ja ajankohtaisia. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueella tunnistetaan nämä haasteet.

Työllisyyspalvelut tarjoavat matalan kynnyksen neuvontaa Tikkurilassa viitenä päivänä viikossa ilman ajan varausta. Vernissakadulla toimii myös Vantaan monikielinen neuvonta, joka on kaupungin uusi peruspalvelu. Monikielinen neuvonta tarjoaa henkilökohtaista neuvontaa ja ohjausta Vantaan kaupungin, järjestöjen sekä eri viranomaisten palveluista eteenpäin esimerkiksi lomakkeiden täyttämässä ja digiasioinnissa, viranomaispäätösten ja prosessien ymmärtämisessä sekä työhön ja koulutukseen liittyvissä asioissa.

Koska työllisyyspalveluiden oma neuvonta ja monikielinen neuvonta palvelee samassa tilassa, se sujuvoittaa asioiden hoitamista ja lisää palveluiden saavutettavuutta. Tämä uusi palvelukokonaisuus on laadukasta ja tehokasta asiakaspalvelua ja sijaitsee hyvien kulkuyhteyksien varrella. Neuvontapalveluiden kokonaisuus vaatii nykymuodossaan paljon resursseja, jonka vuoksi sitä on vaikeaa jalkauttaa useampaan toimipisteeseen.

Alueilla olevat palvelupisteet vastaavat asiakkaiden toiveisiin, mutta niiden kääntöpuoli on kohonneiden kustannusten lisäksi riittävään asiantuntijuuteen, sijaisuuksien ja poissaolojen hallintaan sekä asiakaspaineeseen vastaaminen. Mikäli palvelupiste on pieni, sen palveluvalikoimaa jouduttaisiin luultavasti rajoittamaan etukäteen, mikä ei vastaa asiakkaiden toiveita eikä työllisyyspalveluiden puolelta ole resurssien tehokasta käyttöä.

Käytännössä nykyinen kohonnut työttömyystilanne ja vuoden vaihteen muutoksista aiheutuneet resurssihaasteet eivät tällä hetkellä mahdollista neuvontapalvelujen laajentamista Tikkurilan kahden palvelupisteen, Lummetien ja Vernissakadun ulkopuolelle. Vantaan kaupungin työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue kuitenkin tunnistaa alueellisten palveluiden tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan lisää Vantaan eri alueilla tapahtuvaa yhteistyötä, kaupunkilaisten osallisuutta ja palveluiden saavutettavuutta. Esimerkkinä tästä Vantaan monikielinen neuvonta palvelee jo nyt Tikkurilan lisäksi myös Myyrmäessä, Vantaa-infon tiloissa ja International House Helsingissä.

Asiakkaiden taloudellisia haasteita esim. liikkumiseen liittyen helpottavat parhaiten digipalveluiden tarjoamat uudet mahdollisuudet. Käytännössä kaikki työllisyyteen liittyvät palvelut, ellei toisin nimenomaan sovita, voi nykyään hoitaa sähköisesti. Omalta osaltaan Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut vaikuttaa palvelujen selväkielisyyden edelleen kehittämiseen ja kielivalikoiman laajentamiseen.

Vantaalla on pitkät perinteet kaupungin ja järjestöjen välisestä hyvästä yhteistyöstä. Vantaalla on aktiivinen järjestökenttä, jolla tehdään laadukasta työtä. Hyvänä esimerkkinä on Tsempataan! -hanke. STEA:n pysyvällä rahoituksella toimiva Tsempataan! on neljän järjestön yhteishanke, jonka toiminta perustuu maahanmuuttajajärjestöjen ja viranomaisten tiiviiseen yhteistyöhön ja aitoon kumppanuuteen ja jossa tarjotaan ohjausta ja neuvontaa myös työllisyyteen ja koulutukseen liittyvissä kysymyksissä.

Hankkeen palvelupisteet ovat Myyrmäessä, Hakunilassa, Tikkurilassa ja Koivukylässä. Yhteistyö järjestöjen kanssa onkin kustannustehokkain ja ehkä myös nopein tapa saada Vantaan alueilla sijaitseviin palvelupisteisiin myös työllisyys ja koulutusasioihin liittyvää osaamista.

Oman seurantamme mukaan eniten neuvonnassa kysytyt asiat liittyvät työnhaun aloitukseen, työnhakijaksi ilmoittautumiseen sekä erilaisiin työttömyysturvaan liittyviin kysymyksiin. Näitä ovat mm. työnhakuvelvollisuus, selvityspyynnöt, lausunnot ja muistutuskirjeet. Asiakkaat kysyvät myös, miten saa yhteyden omaan virkailijaan tai miten päästään tiettyyn palveluun kuten suomen kielen kurssille. Tällaisiin puhtaasti viranomaisasioihin järjestöt eivät tietenkään voi ottaa kantaa, mutta ne voivat lisätä yleistä tietämystä esim. sähköisestä asioinnista.

Kaupunginhallitus 18.06.2025 § 34

Kaupunginjohtajan esitys

Päätetään

- a) antaa Faysal Abdille ja 22 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 43

Kaupunginjohtajan esitys

Päätetään

- a) antaa Faysal Abdille ja 22 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että sosiaalidemokraattien kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Vantaan koulutus- ja työllisyyspalvelumallia on kehitettävä vastaamaan paremmin lähipalvelun tarpeeseen ja työttömien yksilöllisiin tarpeisiin.”

Kaupunginvaltuusto 25.8.2025 § 28

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen

Liite:

- Faysal Abdin ja 22 muun valtuutetun aloite matalan kynnyksen koulutus- ja työllisyyspalvelun neuvontapisteitä Vantaan kaupunginosiin

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden johtaja Susanna Taipale-Vuorinen
(etunimi.sukunimi@vantaa.fi)